

Hogyan érthetjük (félre) egymást? – Kommunikációs kihívások az online térben

Melléklet

Hajdu Tímea

37. Országos Tudományos Diákköri Konferencia

2025

I. A kérdőív kérdései

1. Életkora

- a. 18 alatt
- b. 18 – 25
- c. 26 – 35
- d. 35 – 45
- e. 46 – 55
- f. 55 felett

- 2. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 3. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 4. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 5. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 6. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 7. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 8. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 9. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 10. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 11. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 12. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 13. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 14. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 15. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?
- 16. Mit fejez ki ezzel az emojival: 😊?

II. A kutatói korpusz

1.

Az üzenetben az unoka (20) segítséget kért a nagymamájától (70), hogy kocsival menjen érte, a mama pedig a válaszában – az unoka szerint – „egy nem túl odaillő emoji-t” használt. Az üzenetküldő olyan szituációban használná, amikor valami idegesíti, valamiből elege van. Mivel jó viszonyt ápolnak, így nem gondolná, hogy a nagymama ezt akarta volna kifejezni vele. („Őszintén, szerintem csak odarakott egy random emoji-t gondolkodás nélkül 😊”)

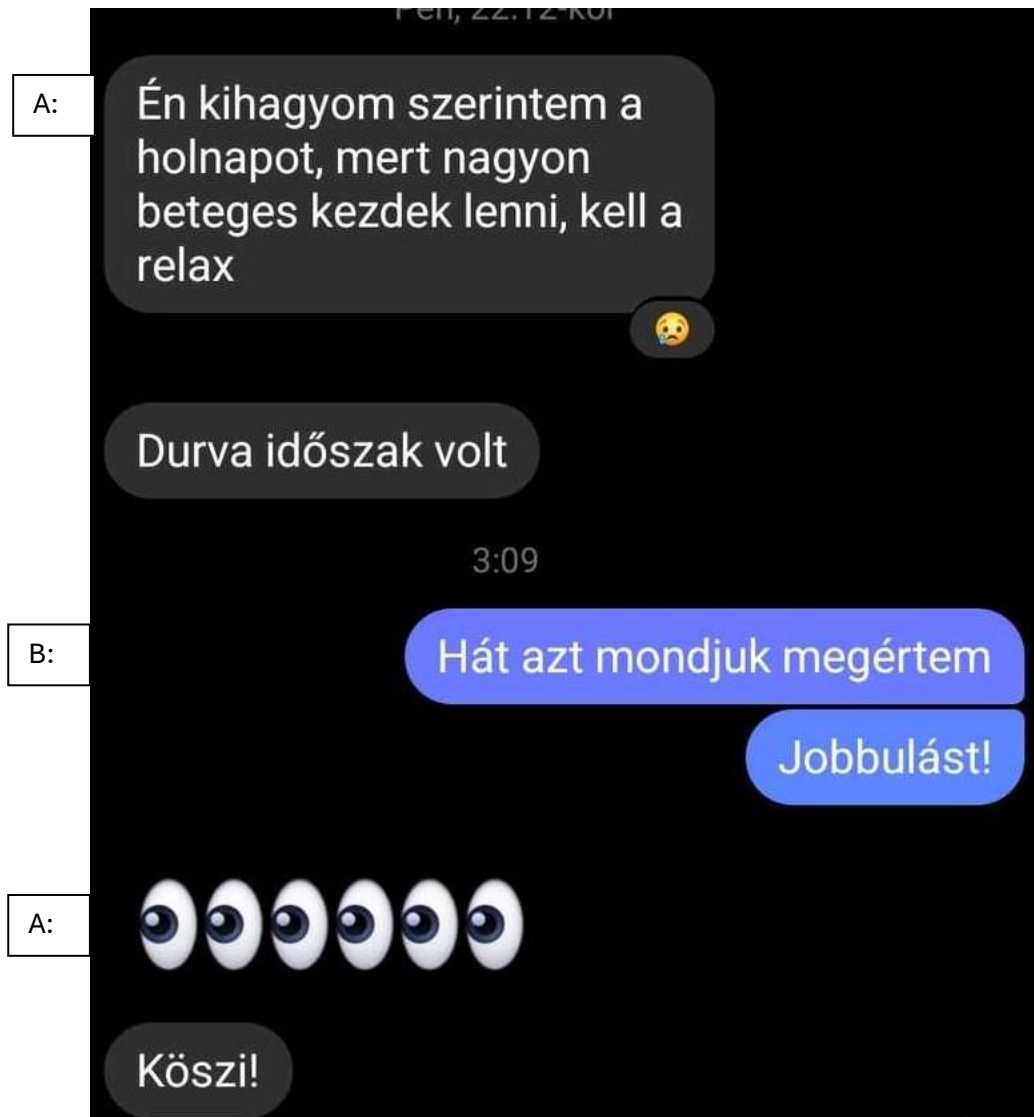
2.

Legjobb barát nők beszélgetnek, az egyikőjük mézeskalácsot készít. Az adatközlő szerint viszont a beszédpartner az általa használt emojival azt érzékeltette, hogy ez viszont „nem olyan vidám tevékenység náluk, mint ahogy azt képzelné az ember.”

3.

Két egyidős (22) barát, egy fiú („A”) és egy lány („B”) beszélgetnek. Az adatközlő („B”) számára nem volt világos, hogy partnere miért használja a szemek emoji-t, mert szerinte az inkább kíváncsiságot fejez ki, jókívánság fogadására pedig „nem szoktak így reagálni”.

4.

Két 18 éves gimnazista, egy fiú és egy lány beszélgetnek a napjukról. Az adatközlő nem értelmezte viccként a fiú által mondottakat, mivel számára az első emoji, az izzadva nevetős egy dolog kellemetlenségét fejezi ki. Viszont később kiderül, hogy beszédpartnere csak viccelni szeretett volna.

A:	De amúgy ilyen esszéíró, picit futós, zuhanyzós meg ágybansíró napom lesz 😊😓
B:	Az eleje még jól is hangzik, a végét elhagyhatnád 😓
A:	Jaj csak viccelek naa Ilyen labilis személyiségnek gondolsz? 😊😓

5.

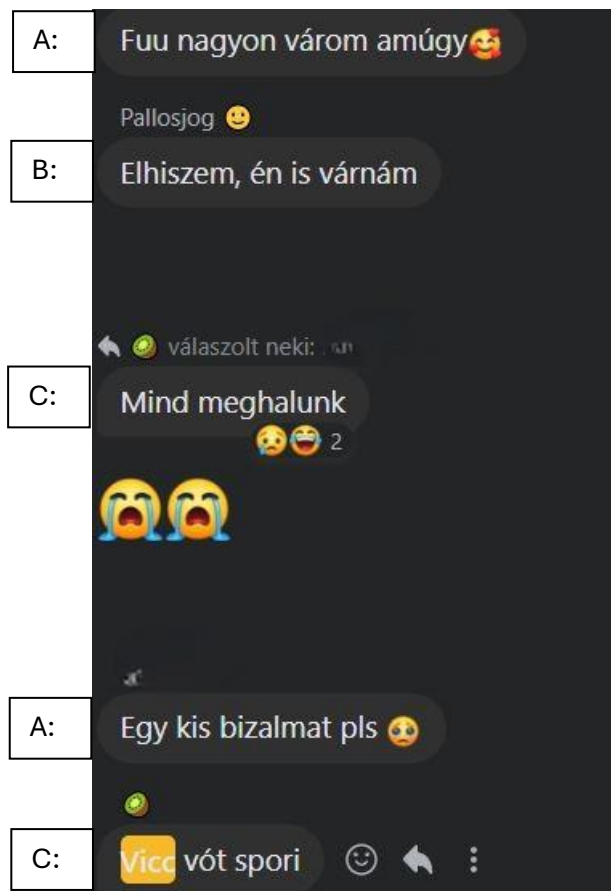
Két testvér (20 és 22 évesek) beszélgetnek. A lánytestvér („A”) látta a testvérének egy barátját és barátnőjét a villamoson, ezért írt rá a testvérére. Viszont a fiútestvér („B”) „nem értette a szituációt”. A lánytestvér a sima nevetős 😊 jelet flegmaságként értelmezte, így később összevesztek.

The screenshot shows a text conversation between two people, A and B, on a dark background. The messages are as follows:

- A: (empty)
- B: ??
- A: (empty)
- B: neked?
- A: (empty)
- B: oké
- B: annyira nem érdekel 😊
- B: meg így kontextus nélkül
- A: (empty)
- B: Mert?
- B: Válaszoltál nekem??
- B: meg így kontextus nélkül
- B: Pont ezért vicces

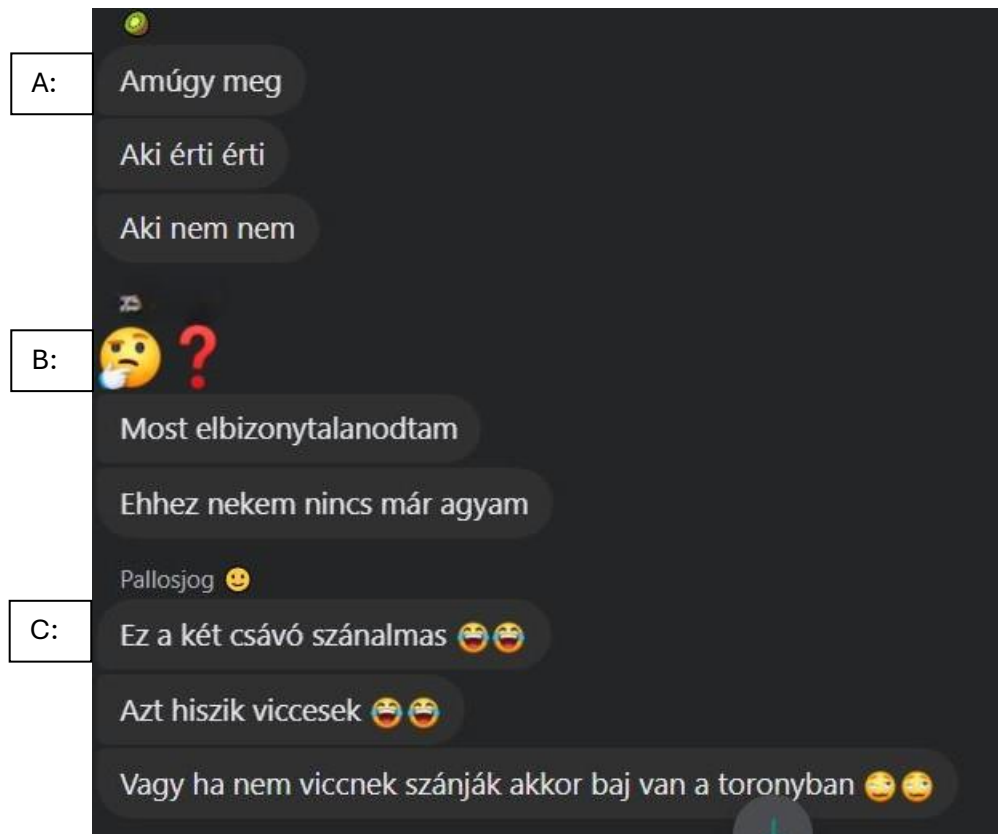
6.

Ez a beszélgetésrészlet egy csoportból származik, melyben régi barátnők és partnereik vannak. Ebben a beszélgetésszituációban hárman, két lány és egy fiú társalognak arról, mennyire várják az aznap esti grillpartit. Egy olyan személy (az egyik lány) lesz a házigazda, aki még sosem grillezett, így a fiú („C”) aggodalmát kifejezve azt írja, hogy „*Mind meghalunk*”, majd két sírós emoji-t küld. Az adatközlő, a csoport negyedik tagja szerint ezek a jelek arra utalnak, hogy beszélőpartnere komolyan gondolja, amit mondott, ezért ő is sírós emoji-val reagált rá, mert elszomorította, hogy nem bízik a házigazdában a fiú, aki viszont csak viccelni szeretett volna.

7.

Egy csoportban, melyben régi barátnők és partnereik vannak, egy fiú („A”) és két lány egy megosztó videóról beszélgetnek, amelyben két férfi a lányok viselkedését kritizálják. Ezen a lányok felháborodtak, amit ki is fejeztek, a fiú válaszként pedig csak annyit írt, hogy „Aki érti érti Aki nem nem.” Viszont „B” nem értette, hogy a „C” utolsó mondatában látható emojik vajon azt fejezik ki, hogy „baj van a toronyban” vagy a beszélő véleményét a videóban látható férfiakkal kapcsolatban.

8.

Ebben a részletben egyidős barátnők (22) arról beszélgetnek, hogy az egyikőjüknek valaki mindig sír. Emellé „A” sírva nevetős emoji-t használt, amit partnere, „B” nem értett, hiszen a sírás alapvetően egy szomorú dolog, így szerinte a használt ikon nem illett az üzenet tartalmához.

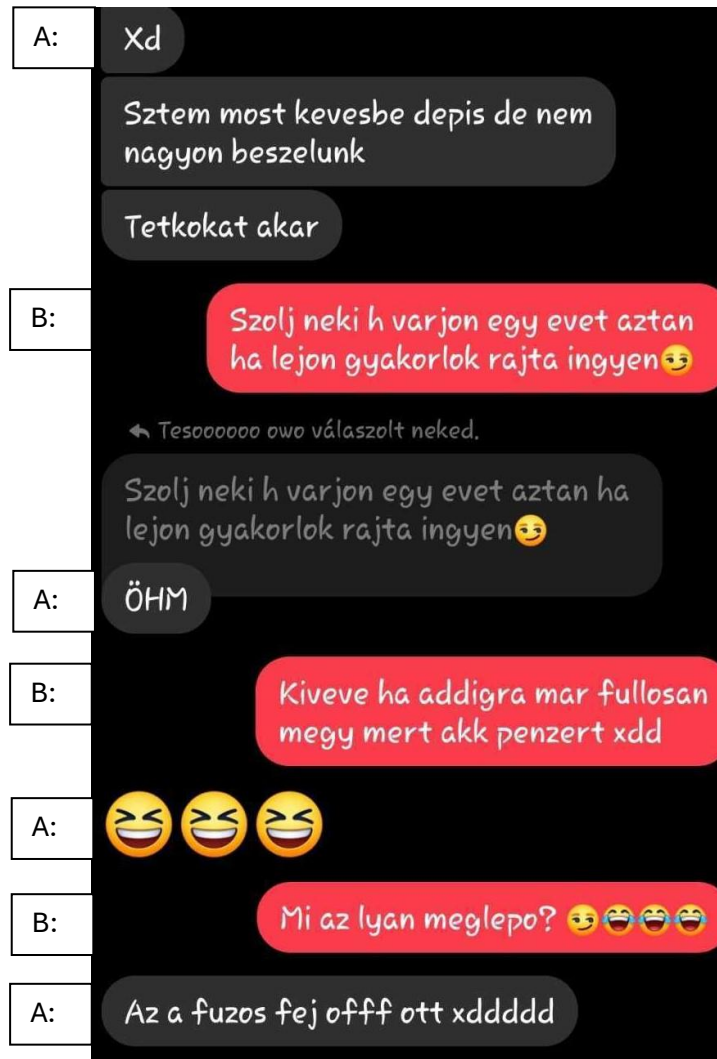
9.

A részlet egy társkereső applikációból származik, ahol a fiú („A”) kezdeményezte a beszélgetést a lánynál („B”). A lány feltételezte, hogy az első üzenet a „*Hali!*” informális köszönés lenne, viszont kiemelte, hogy viszonylag sokat gondolkozott rajta, hogy mit jelenthet. Szerinte a fiú ezzel a nem megszokott formával próbált humorosnak, kreatívnak tűnni.

10.

Két lány beszélget egy közös fiúismerősükről, aki tetoválást szeretne. Mivel az egyik lány („B”) tetoválóművésznek készül, így felajánlja, hogy gyakorolna rajta ingyen. Viszont a használt „fűzős emoji” miatt a beszédpartnere („B”) azt gondolja, hogy igazából „szexuális értelemben gyakorolna rajta”.

11.

Egy lány ráírt az egyik barátnőjére, hogy megkérdezze, mi újság van vele. Viszont partnere a tőle megszokottól eltérően, emoji nélkül válaszolt, amit ő flegmaságként, haragként értelmezett.

A:

Sziao 😊

Miujsaag veled?

B:

Szia

Semmi különös

Beteg vagyok

Veled?

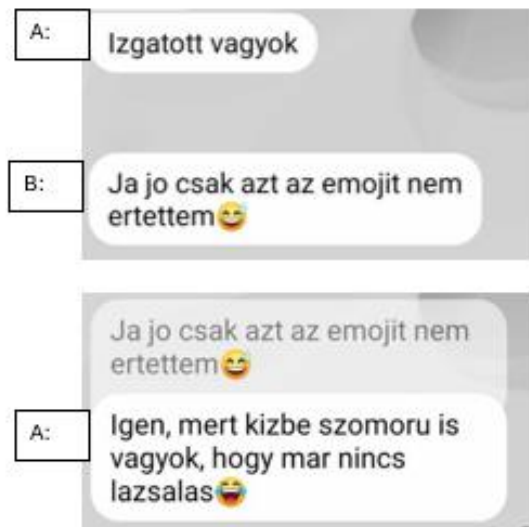
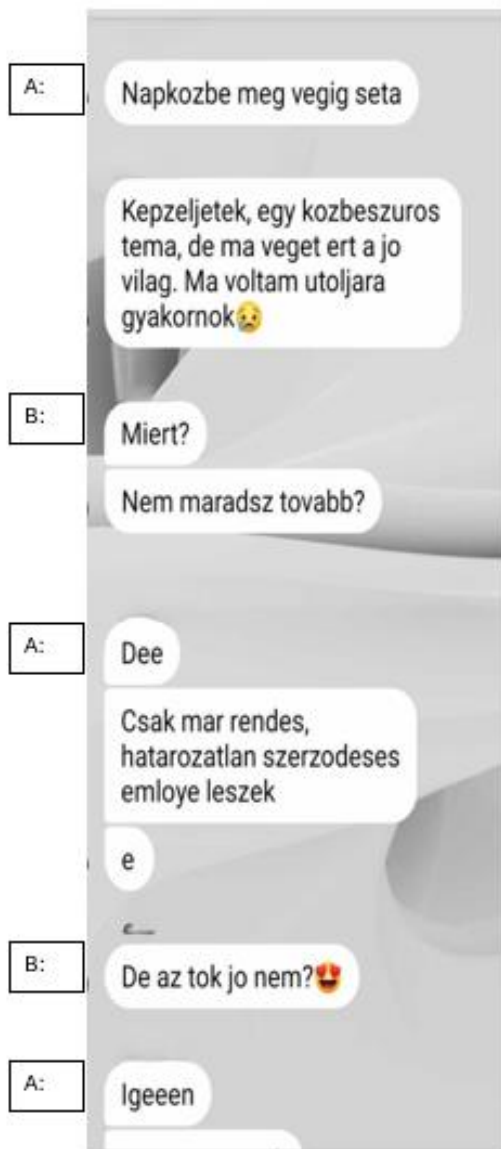
12.

Apa (60) és lánya (22) beszélgetésnek. Az apa („A”) december 6-án, Mikulás-ajándék gyanánt írt üzenetet. A lány („B”) számára az apa üzenete „értelmezhetetlen” lett volna a matrica nélkül.

13.

A példa egy csoportbeszélgetésből származik, ahol egyidős lányok beszélgetnek. Egyikőjük („A”) aznap volt utoljára gyakornoki pozícióban és üzenete végére rakott egy szomorú, könnyező emoji-t. Az egyik lány („B”) úgy értelmezte, hogy szomorú emiatt, viszont „A” ugyanannál a cégnél, ugyanabban a pozícióban marad, csak innentől kezdve nem gyakornokként, hanem szerződéssel. Ennek egyértelműen örül, a szomorúság annak szólt, hogy egy korszak lezárult, és hogy „vége a lazálásnak”. Viszont beszédpartnere szerint egy „örömhírhoz nem illik a szomorú emoji”, ezért értette félre az üzenetet.

14.

Két munkatárs (21 és 35 évesek) beszélgetnek egymással a munkahelyi Messenger-csoportban arról, hogy milyen újításokat lehetne megvalósítani. Az egyikőjük felveti a mosogatógép ötletét, mire a másik technikai kérdésekkel válaszol. Az ötletgazda („A”) erre egy emoji-t küld, de partnerének nem egyértelmű, hogy mire vonatkozik a jel: hogy „B”-t okosnak tartja, vagy éppen ironizál, vagy esetleg saját magára érti (akár ironikusan).

A:

Beszelek l. h hal h belefer e egy mosogatogep

Az sos esetekre legalabb

B:

Es hova teszed?

Mert kint honnan kapna vizet?

A:

Hat

B:

Csak a konyhaba tudod tenni igyis ugyis

A:

A konyhabe nem jo csak beledobalni?

Vagy azt is csak szetcseszik?

15.

Legjobb barátnők beszélgetnek arról, hogy az egyikőjük hazaköltözik külföldről, és ez biztosan meg fogja viselni. Az adatközlő („B”) nem értette, hogy miért küldte a körömfestős emoji-t 🖌️, mert szerinte „ez egyáltalán nem illett az addigi témához”.

16.

A beszélgetés egy anya (44) és lánya (19) között történt. A lány („B”) nagyon sokat használta a sírva nevetős emoji , úgy fogalmaz, hogy szinte minden mondatát ezzel zárta. Az anya („A”) viszont még „kezdő” Facebook-felhasználó volt, így nem volt hozzászokva lánya internetes kommunikációs stílusához. A lány ebben az esetben is csak megszokásból, vidám hangulatának kifejezése miatt használta az emoji, viszont az anya úgy értelmezte, mintha sírna, ezért meg is kéri, hogy ha beszélgetnek, akkor ne használja ezt a jelet, mert őt ez félrevezeti.

A:

Ne küldj nekem folyton

B:

Pedig ezt szoktam

A:

nem vagyok a barátnőd

B:

Vele írok a legkevesebbet

A:

Tudom.hogy szoktad de azt hiszem,hogysírsz

B:

De ez sírva nevetős

A:

ciki

B:

A:

emolgyi nélkül írf

B:

Oké

A:

köszike!!!!!!!!!!!!!!

B:

Szokatlan anélkül írni
És amúgy emoji, így írfák

A:

de emígy mondjuk és most beszélgetünk nem?

B:

Emodzsi, így ejtjük

17.

Két különböző korú barátnő beszélgetnek az emojihasználatról. Az idősebb, „A” (25) rákérdez a fiatalabbnál, „B”-nél (19), hogy milyen értelemben használja a mosolygó szemekkel nevető emoji-t 😄, mert számára ez „kínosságot”, „furaságot” fejez ki. Viszont ennek érzékeltetésére azelőtt mindig a sima nevetős jelet 😊 használták, így ez megzavarta „A”-t, így inkább rákérdezett a jelentésre. Emiatt a fiatalabb azóta csak az utóbbit használja ezzel a barátnőjével, hogy megelőzze a félreértéseket. Kiemeli, hogy többi ismerőse nem is alkalmazza a sima nevetőset.

A:

Kérdezek egy furát 😄

😄 <-- ez az emoji neked is azt jelenti hogy kinosan mosolygok, és lehet amit írok az fura vagy kinos 😄😄

Nekem igen 😄 és észrevettem hogy mostanában ezt írod, lehet neked csak felváltotta 😊 ezt, de gondoltam inkább megkérdezem 😄😄😄

B:

Neem, én most szoktam rá és nem jelent kinos mosolyt 😄

18.

Ebben a részletben a félreértés nem a beszédpartnerek között történt, hanem az adatközlő („A”) és a beszélgetésben elküldött bejegyzés közzétevője között. A posztoló a sima mosolygós emoji 😊 használja örömeinek kifejezésére, azonban az adatközlő szerint ez „creepy”, „kínos, ijesztő, higgadt, de mégis kiborult hangulatot sugall”. Úgy gondolja, hogy a „30+ korú embereknek ez még mindig egy kedves mosoly és sűrűn használják, ellentétben a fiatalabbakkal.”

The screenshot shows a Facebook post by 'Krisztina Kátai' with 4 likes and 1 comment. The comment from 'Krisztina Kátai' says: 'tudom hogy a tanárnő nem úgy érti mint ahogy én, de kicsit creepy 😬😬'. Below the post is a chat conversation between A and B.

A: tudom hogy a tanárnő nem úgy érti mint ahogy én, de kicsit creepy 😬😬

B: IGEN 😬😬

A: ma németen egy phds fizikus hallgató nem is értette miről beszélek mikor mondtam

B: Mondjuk phd-n vannak idősebbek is 😊

A: de ez a srác nem annyira, szerintem nem csúszhatott sokat
vagy nem is csúszott
nem hittem volna az a lényeg 😬

B: Nekem testvérem is van hogy használja 🙄
Nem mindenki látja az igazságot az arc mögött 😊

A: inkább ez is :) jobb amit a tanárnő használ mint az igazi emoji
.l.

19.

Egy férfi („A”) és egy nő („B”) beszélgetnek. Utóbbi „gyerekkori traumájáról” beszél, tudniillik hogy milyen zenét kellett hallgatnia. Utal arra, hogy pszichológusának „lassan Audi Q8 helyett Q-sokra [»Q298463«] telik a traumák miatt”, amit ő viccként szánt, viszont beszédpartnere komolyan vette. Úgy gondolja, hogy ez abból fakad, hogy nem használta a nevető emoji-t 😊.

A:

Volt ott minden

ABBA, Hofi, Illés, amit akarsz

B:

Esetleg még Korál meg a Rózsák a sötétben válogatás

A:

Éles emlékeid vannak úgy nézem 😊

Válaszoltál neki: F F I I

Éles emlékeid vannak úgy nézem 😊

B:

Ezek kérlek traumák, és : ' áinak ebből lesz Q298463-asa 😞

A:

Oh

B:

Nagyrészt viccelek 😊

A:

Éreztem ezt a vonalat, de sose tudni 😊😂

B:

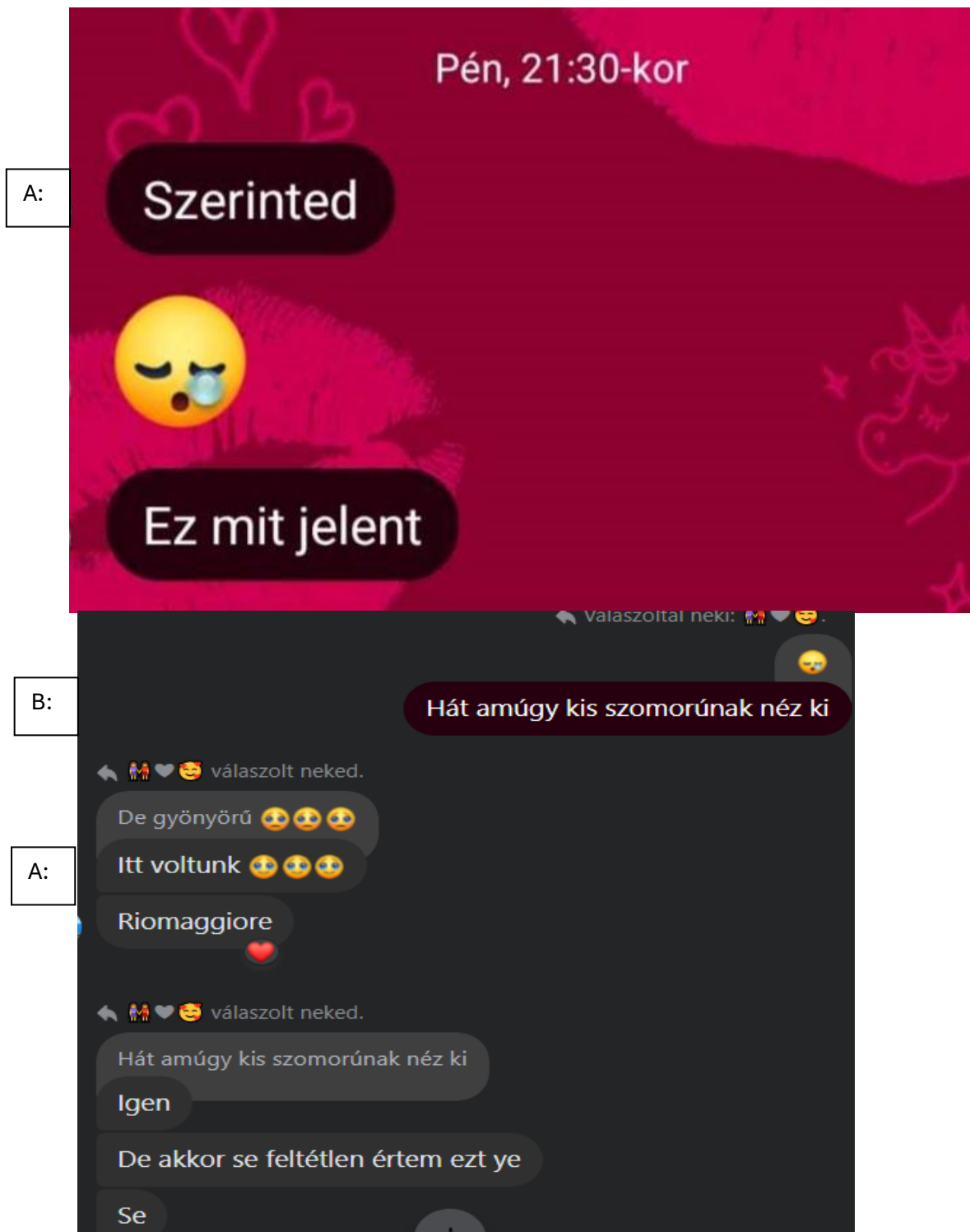
Igyekszem egyértelműbben emojizni 😊

A:

Ugyan 😊

20.

Legjobb barátjának beszélgetnek egy emoji jelentéséről. „A” egy emoji jelentéséről kérdezi „B”-t. „A” egy fiútól (akit csak egy pár hónapja ismer és eddig többnyire csak élőben beszélgettek) kapta ezt az emoji-t 😞, miután az megköszönte a lelki támogatást. Mindkettőjük szerint szomorúságot fejez az ikon, ezért is nem érti „A”, hogy „egy köszönöm üzenethez miért ezt az emoji-t használta” a fiú.

21.

Egy csoportbeszélgetésben három lány tervezi az aznap esti találkozójukat, amikor az idő hirtelen rosszra fordul, és nem tudják mit csináljanak. Egyikőjük („A”) sürgeti a döntéshozatalt, ő nagyon menni szeretne, viszont a másik két lány nem igazán. Így „B” a nevető emoji „passzív-agresszívnek” érzékeli, mivel általában nem szokta „A” ezt a jelet használni, viszont „C” nem tulajdonít ennek a jelnek ilyen értelmet.

A: Na mi legyen? Itt állok félkészén a szoba közepén.

20:08

B: Csak nekem volt kicsit passzív agresszív az emoji?

C: Néha használja, én fel sem vettem

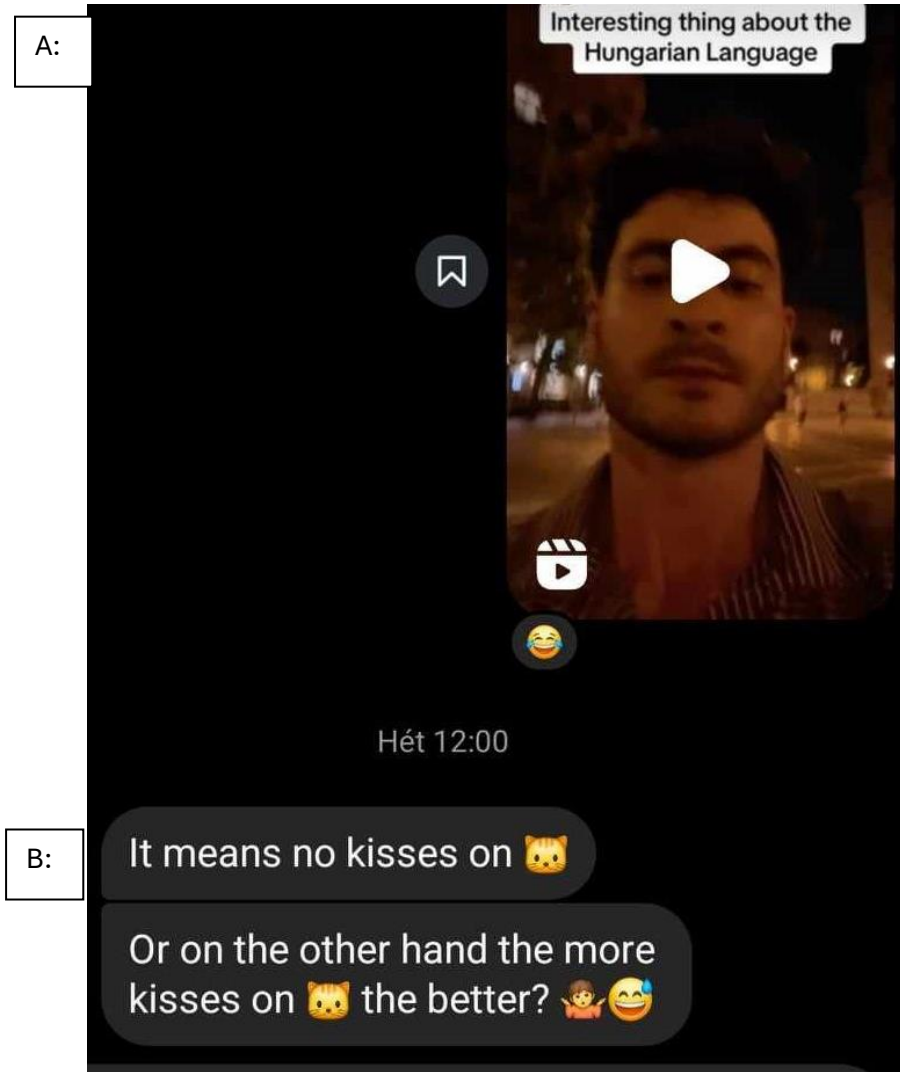
22.

Legjobb barátnők beszélgetnek arról, hogy egy közös ismerősük is megy a Campus Fesztiválra. Az üzenet beküldője („A”) nem tudta eldönteni, hogy beszédpartnere valóban örül-e ennek a hírnek vagy szarkasztikusan mondja. Ő úgy gondolja, hogy ez amiatt történhetett meg, mert emoji hiányában nem tudta, hogy mit is gondol „B”. Majd csak a „Hiszen őri barik vagyunk!” üzenetből jött rá, hogy barátnője valószínűleg nem örül a hírnek, mert valójában nincsenek olyan jó viszonyban ezzel a harmadik személlyel.

23.

Egy cseh fiú („B”) és egy magyar lány („A”) angolul beszélgetnek egy videóról, amely arról szól, hogy a magyar *puszi* és *csók* szavak hangzásban hasonlítanak az angol *pussy* és *choke* szavakra, azonban jelentésük nem egyezik. A fiú válaszában macska emoji-t 🐱 használ szavak helyettesítésére, viszont a lány ezt nem tudta értelmezni, mivel a videóban nem volt szó macskákról. Később a fiú elmagyarázta neki, hogy a jelet a szlengben gyakran használják ’női nemi szerv’ jelentésben.

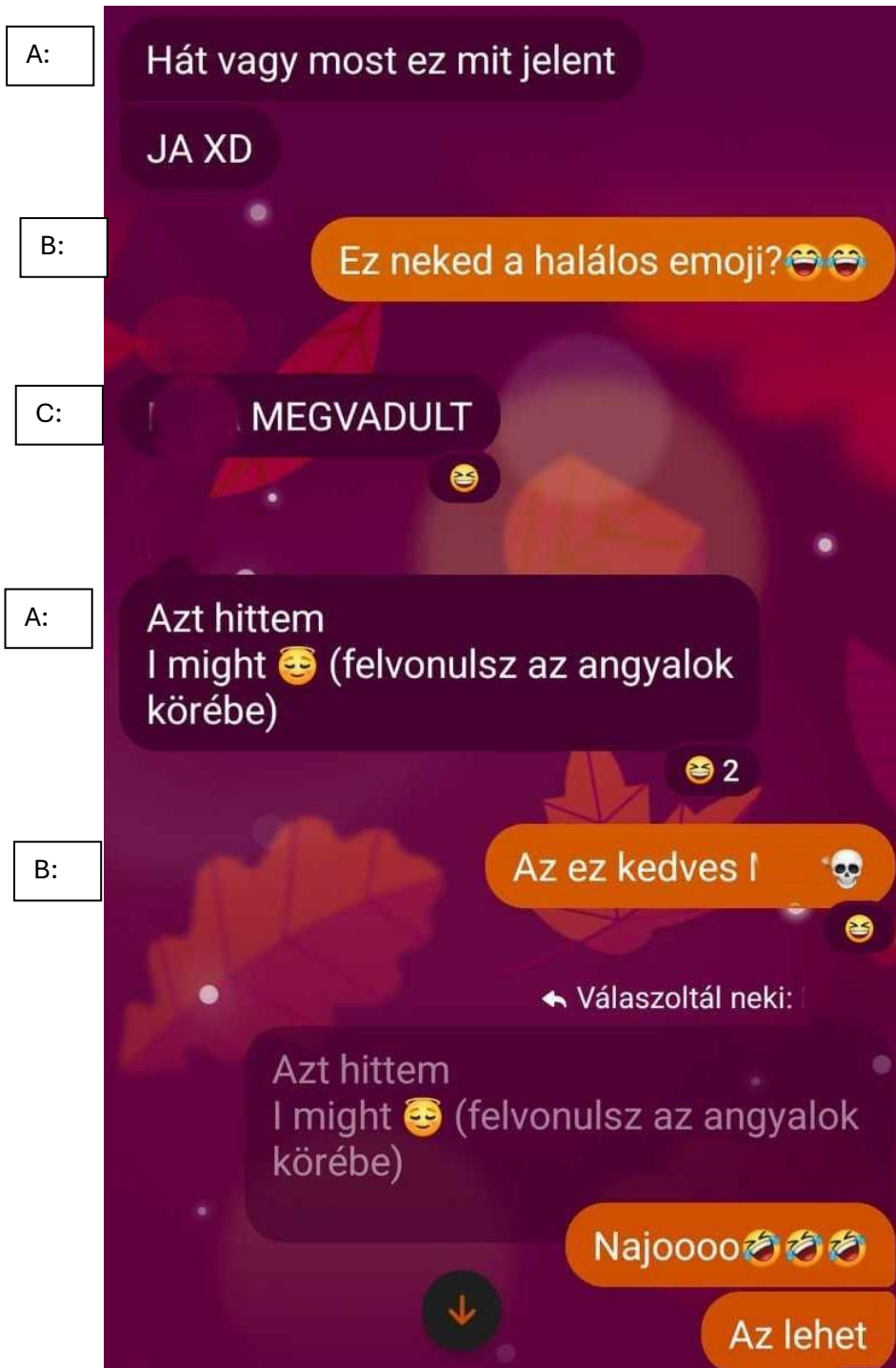
24.

Három egyidős lány beszélgetnek a közös csoportjukban. Az „A” által használt emojit „C” flegmaságként értelmezi, míg „B” nem társít ennek ilyen értelmet, szerinte ez csak mosolyt fejez ki, ezt pedig „A” meg is erősíti.

25.

Három egyidős barátnő beszélgetnek a közös csoportjukban. „A” egy tanácsot ad „B”-nek, melyet tervez is megfogadni, ehhez pedig az glóriás emoji-t 🌟 használja. Ezt „A” halálként értelmezi, mintha „B” a mennyországba kerülne, miközben „B” csak a háláját, nyugodtságát fejezi ki ezzel.

26.

Két legjobb barátnő beszélgetnek „B” külföldi útjáról. Úgy fogalmaz, hogy nem volt lelki ereje sírni, partnere szerint pedig ez azt jelentette, hogy nagyon jól érezte magát a barátnője, így megkérdezte, hogy „ennyire jó volt?”. Barátnője azt hitte, hogy ezt szarkasztikusan kérdezi az emoji miatt, viszont „A”-nak nem volt ilyen szándéka.

27.

Egy csoportban hárman beszélgetnek egy közös barátjukról, hogy Szombathelyre ment kocsit venni, viszont „A” erre a „törnivaló” szót használja, kiegészítve egy kocsí emojival. Beszédpartnereinek nem egyértelmű, hogy mire gondol, ezért inkább visszakérdeznek.

